

DAFTAR ISI

Daftar isi	Halaman
- HALAMAN JUDUL.....	i
- LEMBAR PENGESAHAN.....	ii
- ABSTRAKSI.....	iii
- KATA PENGANTAR.....	v
- DAFTAR ISI.....	vii
- DAFTAR GAMBAR.....	viii
- DAFTAR SKEMA.....	xvi
- DAFTAR TABEL.....	xvi
- DAFTAR TABEL PENILAIAN.....	xvii
- DAFTAR PETA.....	xvii
BAB I PENDAHULUAN.	
1.1 Latar Belakang.....	1
1.2 Permasalahan.....	4
1.3 Tujuan Dan Sasaran.....	5
1.4 Lingkup Pembahasan.....	6
1.5 Metode Pembahasan.....	6
1.6 Sistematika.....	6
BAB II TINJAUAN UMUM	
2.1 Tinjauan Pemerintahan Pembantu Bupati.....	9
2.1.1 Kebijakanaksanaan yang diambil.....	9
2.1.2 Pengertian-pengertian.....	9

2.2	Kelembagaan Pemerintahan Pembantu Bupati....	10
2.2.1	Landasan hukum.....	10
2.2.2	Tujuan pemerintah Pembantu Bupati....	11
2.2.3	Pedoman susunan organisasi dan ta- ta kerja kantor Pembantu Bupati/ Wali kotamadya.....	13
2.2.3.1	Landasan hukum.....	13
2.2.3.2	Pola organisasi pemerintah Pembantu Bupati.....	16
2.2.3.3	Susunan Organisasi dan tata kerja pemerinatahan.....	17
2.3	Masyarakat Sebagai Unsur Yang Dilayani....	23
2.3.1	Pengertian.....	23
2.3.2	Pola gerak dan distribusi masyarakat.	24
2.3.3	Tuntutan kebutuhan masyarakat.....	24

BAB III TINJAUAN SITUASI PEMBANTU BUPATI

3.1	Diskripsi Wilayah.....	26
3.1.1	Batas dan luas wilayah.....	26
3.1.2	Topografi.....	28
3.1.3	Iklim.....	28
3.2	Perkembangan Wilayah Pembantu Bupati.....	29
3.2.1	Kondisi umum wilayah Pembantu Bupati.	29
3.2.2	Kondisi distrik Batur.....	30
3.2.2.1	Kependudukan.....	30
3.2.2.2	Pembangunan.....	31
3.2.2.3	Kemasyarakatan.....	35
3.3	Ungkapan Bentuk Arsitektur Lokal.....	38

3.4	Kondisi Kantor Pembantu Bupati.....	41

BAB IV KANTOR PEMBANTU BUPATI

4.1	Unit-unit Kerja Dan Tugasnya.....	46
4.1.1	Pembantu Bupati.....	46
4.1.2	Sub.bag. tata usaha.....	46
4.1.3	Seksi pemerintahan.....	47
4.1.4	Seksi pembangunan.....	48
4.2	Perangkat Kerja Kantor Pembantu Bupati.....	49
4.2.1	Aparat pemerintah Pembantu Bupati.....	49
4.2.2	Peralatan kerja.....	50
4.2.3	Ruang kerja.....	51
4.3	Program Kegiatan.....	52
4.4	Beberapa Macam Tuntutan Akan fungsi Bangunan kantor Pembantu Bupati di Batur.....	54
4.4.1	Tuntutan pewadahan kantor Pembantu Bupati Batur.....	54
4.4.2	Rumah dinas.....	57
4.4.3	Gedung gas masker.....	57

BAB V ANALISA

5.1	Strategi Pendekatan Perencanaan dan Peranca- ngan.....	59
5.1.1	Tujuan perencanaan dan perancangan...59	
5.1.2	Faktor penentu perencanaan dan pe rancangan.....	60
5.2	Analisa Pendekatan Perencanaan dan Perancang- an.....	62
5.2.1	Analisa eksternal.....	62

5.2.1.1	Lokasi atau site.....	62
5.2.1.2	Faktor-faktor yang mempengaruhi.....	62
5.2.1.3	Analisa pemilihan lokasi.....	63
5.2.1.4	Analisa pengolahan site.....	65
5.2.2	Analisa Internal.....	69
5.2.2.1	Permasalahan internal pola penataan ruang yang dapat memenuhi sarana dan prasarana yang - di butuhkan.....	69
5.2.2.2	Dasar pemikiran.....	69
5.2.2.3	Faktor-faktor yang mempengaruhi.....	70
5.2.2.4	Analisa kebutuhan ruang.....	70
5.2.2.5	Analisa besaran ruang.....	73
5.2.2.6	Analisa pengelompokan ruang..	85
5.2.2.7	Analisa sistem sirkulasi.....	88
5.2.2.8	Tuntutan sistem peruangan....	93
5.2.2.9	Analisa pencahayaan dan penghawaan ruang.....	96
5.2.3	Permasalahan khusus.....	99
5.2.3.1	Bentuk penampilan bangunan...	99
5.2.3.2	Landasan analisa.....	100
5.2.3.3	Analisa penampilan bangunan.	111
5.3	Analisa Rumah Dinas.....	117
5.3.1	Tujuan perencanaan dan perancangan..	117
5.3.2	Analisa komponen ruang-ruang di dalam	

rumah tinggal dinas.....	118
5.3.3 Analisa pengelompokan ruang.....	123
5.3.4 Analisa hubungan ruang.....	123
5.4 Analisa Gedung Gas Masker.....	124
5.4.1 Tujuan perencanaan dan perancangan..	124
5.4.2 Analisa besaran ruang.....	124
5.4.3 Analisa hubungan ruang.....	127

BAB VI KESIMPULAN.

6.1 Perencanaan dan Perancangan Kantor Pembantu Bupati.....	128
6.2 Eksternal.....	129
6.2.1 Lokasi atau Site.....	129
6.2.2 Pengolahan Site.....	129
6.3 Internal.....	131
6.4 Permasalahan Khusus.....	132
6.4.1 Bentuk Penampilan Bangunan.....	132
6.4.2 Penampilan Bangunan.....	134
6.5 Rumah Dinas.....	134
6.6 Gedung Gas Masker.....	134

BAB VII KONSEP DASAR PERENCANAAN DAN PERANCANGAN

7.1 Konsep Perencanaan Kantor Pembantu Bupati.....	136
7.1.1 Lokasi site.....	136
7.1.2 Luasan site.....	136
7.1.3 Pengolahan site.....	136
7.2 Konsep Perancangan.....	137
7.2.1 Gubahan tata ruang.....	137
7.2.2 Konsep tata gubahan massa.....	143

7.2.3	Konsep dasar penampilan bangunan....	144
7.2.4	Konsep dasar struktur dan utilitas...	144
7.3	Konsep Perencanaan Rumah Dinas Pembantu Bupati.	
7.3.1	Lokasi site.....	146
7.3.2	Luasan site.....	146
7.4	Konsep Perancangan.....	146
7.4.1	Konsep komponen ruang-ruang di dalam rumah dinas.....	146
7.5	Konsep Perencanaan Gedung Gas Masker.....	149
7.6	Konsep Perancangan.....	149
7.6.1	Konsep besaran ruang.....	149
7.6.2	Konsep hubungan ruang.....	150

DAFTAR GAMBAR

DAFTAR GAMBAR	HALAMAN
3.1 Joglo jompongan.....	143
3.2 Joglo kepuhan lawakan.....	143
3.3 Joglo ceblokan.....	144
3.4 Joglo kepuhan limo lasan.....	144
3.5 Joglo simnom apitan.....	145
3.6 Joglo pengrawit.....	145
3.7 Joglo kepuhan apitan.....	146
3.8 Joglo semar tinandu.....	146
3.9 Joglo lambang sari.....	147
3.10 Joglo wantah apitan.....	147
3.11 Joglo Hageng.....	148
3.12 Joglo mangkurat.....	148
3.13 Limasan klambang nyander.....	149
3.14 Limasan ceblokan.....	149
3.15 Limasan lawakan.....	150
3.16 Limasan pacul gowang.....	150
3.17 Limasan gajah ngombe.....	151
3.18 Limasan gajah njerum.....	151
3.19 Limasan gajah mungkur.....	152
3.20 Limasan bapangan.....	152
3.21 Limasan semar tinandhu.....	153
3.22 Limasan cere gancet.....	153
3.23 Limasan gotong mayit.....	154
3.24 Limasan semar pinondong.....	154

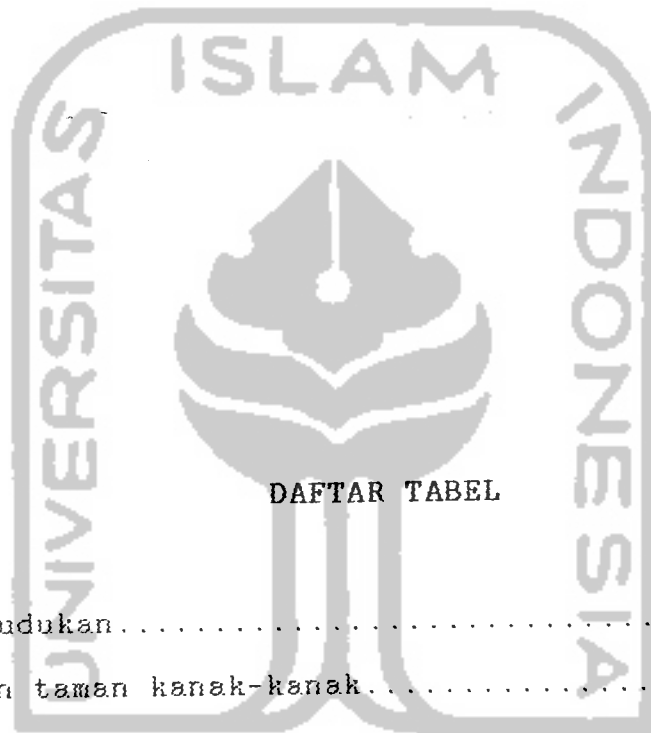
3.25	Limasan apitan pengampit.....	155
3.26	Limasan lambang sari.....	155
3.27	Limasan Tranjumas lambang gantung.....	156
3.28	Limasan semar tinandhu.....	156
3.29	Limasan lambang templok.....	157
3.30	Limasan empyak setangkep.....	157
3.31	Limasan tranjumad lambang templok.....	158
3.32	Limasan sinom lambang gantung rangka kutuk ngambang.....	158
3.33	Kampung pokok.....	159
3.34	Kampung gotong mayit.....	159
3.35	Kampung klabung nyander.....	160
3.36	Kampung pacul gowang.....	160
3.37	Kampung apitan.....	161
3.38	Kampung tranjumas.....	161
3.39	Kampung dars gepak.....	162
3.40	Kampung gajah ngombe.....	162
3.41	Kampung lambang templok.....	163
3.42	Kampung ambang templok semar tinandhu.....	163
3.43	Kampung gajah njerum.....	164
3.44	Kampung semar pinondhong.....	164
3.45	Foto I.....	44
3.46	Foto II.....	45
3.47	Foto III.....	45
3.48	Foto IV.....	46
5.1	Site kantor Pembantu Bupati Batur.....	64
5.2	Standart ruang.....	76

5.3	Gerak minimal aktifitas kantor.....	76i
5.4	Ruang rapat Pembantu Bupati.....	77
5.5	Ruang rapat koordinasi.....	77
5.6	Ruang sidang.....	77
5.7	Ruang serba guna.....	77
5.8	Pengelompokan unit fungsi.....	87
5.9	Hirarki pelayanan.....	87
5.10	Penggabungan.....	88
5.11	Organisasi terpusat.....	104
5.12	Organisasi linier.....	105
5.13	Organisasi radial.....	106
5.14	Organisasi cluster.....	107
5.15	Organisasi grid.....	108
5.16	Analisa pencapaian.....	110
5.17	Bentuk joglo.....	112
5.18	Bentuk limasan.....	113
5.19	Alternatif bentuk bangunan.....	113i
5.20	Alternatif pencapaian.....	116
5.21	Pengelompokan ruang.....	117

DAFTAR SKEMA

SKEMA	HALAMAN
1. Skema pembagian wilayah kesatuan RI.....	9
2. Skema struktur organisasi kantor Pembantu Bupati/ Wali kotamadya.....	22

DAFTAR TABEL

TABEL	HALAMAN
3.1 Kependudukan.....	30
3.2 Sekolah taman kanak-kanak.....	33
3.3 Sekolah SD.....	33
3.4 Sekolah SMP.....	33
3.5 Sekolah SMA.....	34
3.6 Puskesmas.....	35
3.7 Keamanan dan ketertiban.....	38